

MR. SC. DANIJEL RUŽIĆ, DIPL. INŽ. GRAĐ., DIREKTOR TEHNOGRAD
D.O.O., TUZLA

IZGRADILI SMO REPUTACIJU POUZDANOG PARTNERA U GRAĐEVINSKOJ INDUSTRIJI

Tekst: Rašid Hakić
Fotografije: Tehnograd d.o.o.

U nekoliko desetljeća poslovanja i izgradnje velikog broja objekata najrazličitije namjene bitno je uticao na promjenu urbanog izgleda Tuzle, ali i drugih bh. sredina u kojima njegovi neimari ostavili svoj pečat.

Sa kvalitetom kao dominantnim poslovnim elementom i respekta vrijednom referensnom listom uspješno realizovanih projekata, postali su svojevrsan reper u bh. građevinarstvu.

Sve navedeno, ali i izazovima sa kojima se suočava ovaj sektor industrije, predstavio je magistar Danijel Ružić, prvi čovjek menadžmenta poslovnog društva Tehnograd iz Tuzle.

Mr.sc. Danijel Ružić: Kvalitet, povjerenje i dosljednost
grade se godinama

BH BUSINESS MAGAZINE:

Gospodine Ružić, predstavite nam, u kratkom uvodu, poslovno društvo Tehnograd.

Mr. sc. DANIJEL RUŽIĆ:
Tehnograd d.o.o. za
građevinarstvo i inženjering Tuzla, je

respektabilna kompanija sa značajnim referensama izvedenih radova u Bosni i Hercegovini i inostranstvu.

U ovom obliku počeo je sa radom 1985. godine kao posebna radna organizacija u okviru SOUR Tehnograd Tuzla, odnosno Složene

organizacije udruženog rada Građevinsko-industrijski kombinat TEHNOGRAD.

Tehnograd svoju poslovnu filozofiju zasniva na bogatoj tradiciji građevinske operative koja traje više od sedam decenija.

Sjedište Uprave

Kroz različite organizacione oblike kompanija je učestvovala u realizaciji brojnih kapitalnih projekata u Bosni i Hercegovini, zemljama regiona i inostranstvu, gradeći reputaciju pouzdanog partnera u građevinskoj industriji.

Tehnograd d.o.o. Tuzla je jedno od najprepoznatljivijih građevinskih društava u Tuzlanskom kantonu i šire, sa višedecenijskom tradicijom u oblasti visokogradnje, niskogradnje, inženjeringa i investitorske izgradnje.

Tokom svog razvoja Tehnograd je izrastao iz regionalne građevinske kompanije u moderno društvo, koje uspješno realizuje složene stambene, poslovne, obrazovne, industrijske i infrastrukturne projekte.

Poseban pečat kompanije predstavljaju vlastiti investitorski projekti koji su značajno doprinijeli razvoju urbanih cjelina Tuzle.

U periodu od osnivanja pa do danas, izgradili smo cijeli niz značajnih industrijskih, stambenih i infrastrukturnih objekata.

U okviru izgradnje objekata za tržište samo u posljednjih pet godina izgrađeno je preko 45.000 metara kvadratnih stambenih, poslovnih, industrijskih i drugih prostora, a u samo u zadnjih 25 godina radi

se o preko 350 objekata. U okviru firme djeluje poslovna jedinica za proizvodnju betona i betonskih elemenata u Šićkom brodu u Tuzli.

Tehnograd je svjestan svoje uloge u zajednici u kojoj djeluje, pa se tome posvećuje puna pažnja. Tako je kompanija generalni sponzor atletskog kluba "Sloboda-Tehnograd", podržavaju se razne javne manifestacije, humanitarna društva, dječije selo SOS Kinderdorf, mladi stručnjaci donacijama za magistarske i doktorske disertacije itd.

Danas Tehnograd raspolaže stručnim kadrovima, vlastitom mehanizacijom i organizacionim kapacitetima za realizaciju najzahtjevnijih projekata na području Bosne i Hercegovine.

RESPEKTABILNA LISTA USPJEŠNO REALIZOVANIH PROJEKATA

BH BUSINESS MAGAZINE:

Kojim djelatnostima se Tehnograd bavi, koji je izgrađeni status u mikro i makro poslovnom okruženju i kojom referensnom listom realizovanih projekata to potkrepljujete?

Mr. sc. DANIJEL RUŽIĆ:

Osnovna djelatnost društva

Objekat Stupine H

Tržni centar Tuš, danas Bingo

je izvođenje građevinskih radova u oblastima visokogradnje, niskogradnje, rekonstrukcija i sanacija objekata, investitorske stanogradnje, projekt menadžmenta, te inženjeringa i stručnog nadzora.

Na tržištu Tuzlanskog kantona Tehnograd spada među vodeće građevinske kompanije sa značajnim tržišnim učešćem, dok na nivou BiH uspješno konkuriše na velikim javnim i privatnim projektima.

Mr.sc. DANIJEL RUŽIĆ:

Skraćenu referensnu listu, odnosno dio izvedenih objekata u oblasti stanogradnje i investitorskih projekata čine: SPO „H“ Stupine Tuzla (H1, H2, H3), SPO „A1, A2 i A3“ Stupine Tuzla, stambeno-poslovni objekat na lokaciji stare željezničke stanice Tuzla, SPO B2 Stupine Tuzla, SPO B10 Stupine Tuzla, SPO Blok „C“ Stupine Tuzla, stambeno-poslovni objekat B1 Stupine Tuzla sa infrastrukturom, stambeni kompleks Slavinovići 1 (lamela A, B i C), SPO Breka Sarajevo, SPO Mosnik Tuzla, SPO Kazan Mahala Tuzla, stambeni objekat Maršala Tita Tuzla, te stambeno-poslovni objekat u ulici Armije BiH Tuzla.

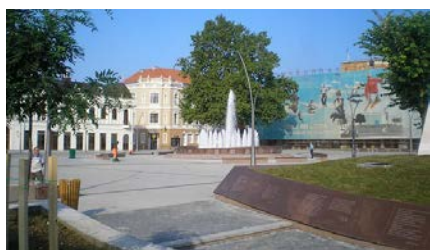
U oblasti važnijih javnih i obrazovnih objekata to su: Roditeljska kuća u Tuzli - Udruženje "Srce za

Roditeljska kuća u Tuzli

Raiffeisen Bank 4 objekat

Trg Slobode

djecu oboljelu od raka”, Trg Slobode Tuzla, Solni trg Tuzla, kompleks Slanih jezera sa vodopadima – Jezero 2 i slapovi, nadvožnjak Trnovac, na sjevernoj gradskoj saobraćajnici u Tuzli, rekonstrukcija i dogradnja Behram-begove medrese Tuzla, više objekata Univerziteta u Tuzli, program prilagođavanja objekata za osobe sa invaliditetom na Univerzitetu Tuzla, te Osnovnih škola u Tuzli i Gradačcu kroz međunarodne razvojne projekte.

Kada su u pitanju važniji poslovni i komercijalni objekti, između ostalih izdvajam: poslovni objekat Raiffeisen Bank Tuzla, tržni centar TUŠ Tuzla, poslovni objekat Vokel Tuzla, poslovni objekat Lidl Bijeljina, poslovni objekat BH Telecom Brčko i poslovne objekte i bankarske poslovnice na području BiH.

Važniji industrijski objekti su: punionica boca sa skladištem – Pivara Tuzla, nova varionica Pivare Tuzla, Solana Tuzla – Visokoregalno skladište, silos kapaciteta 2.400 metara kubnih sa vagom i usipnim košem – Pivara Tuzla, te više industrijskih i proizvodnih objekata za domaće i strane investitore.

Neki od važnijih sportskih i infrastrukturnih objekata koje smo izgradili su: sjeverna i dio istočne tribine Gradskog stadiona Tušanj

Tuzla, sistem vodosnabdijevanja Rastošnica – Sapna, vodovod Požarnica – Kovačevo Selo, projekti daljinskog grijanja i toplifikacije Tuzle, te saobraćajna i komunalna infrastruktura uz stambene komplekse.

Od novih, savremenih projekata, koji su fazi realizacije, izdvajam: Novi Elir Tuzla, kampus Univerziteta u Tuzli, te KfW projekat energetske efikasnosti na pet javnih objekata Tuzlanskog kantona.

KVALITET SE GRADI KROZ SVAKI POJEDINAČNI PROCES

BH BUSINESS MAGAZINE:

Koje standarde kvaliteta svakodnevno implementirate u poslovanju?

UPOSLENICI SU TEMELJ USPJEŠNE REALIZACIJE PROJEKATA

BH BUSINESS MAGAZINE:

Koliki je broj i da li je kadrovska struktura uposlenih u srazmjeru sa usvojenom djelatnošću i uspješnim radom poslovnog procesa?

Mr. sc. DANIJEL RUŽIĆ:

Na dan 31.12.2025. godine Tehnograd d.o.o. je zapošljavao ukupno 82 radnika, što predstavlja stabilan i stručno osposobljen kolektiv sposoban za realizaciju složenih građevinskih i investicionih projekata.

Posebno smo ponosni na činjenicu da kompanija raspolaže uravnoteženom kadrovskom strukturom koja objedinjuje visokoobrazovane stručnjake, tehnički kadar i iskusne proizvodne radnike. U našem timu angažovani su magistri i diplomirani inženjeri građevinarstva i arhitekture, stručnjaci iz oblasti ekonomije, prava i zaštite

na radu, kao i građevinski, mašinski, elektro i ekonomski tehničari. Najbrojniju grupu zaposlenih čine kvalifikovani i visokokvalifikovani radnici različitih građevinskih zanimanja i to: zidari, tesari, armirači, kranisti, vozači građevinskih mašina i miksera, mašinisti na betonari, cjevvari i drugi stručni operativni kadar koji predstavlja temelj uspješne realizacije naših projekata.

Od ukupnog broja zaposlenih, više od polovine čine upravo proizvodni radnici sa dugogodišnjim iskustvom u građevinskoj operativi, što Tehnogradu daje značajnu prednost u odnosu na mnoge kompanije koje

se danas suočavaju sa nedostatkom kvalifikovane radne snage.

Kontinuirano radimo na očuvanju postojećeg kadra kroz sigurna i redovna primanja, stabilne uslove rada i mogućnosti profesionalnog razvoja. Posebno ističem da tokom proteklih godina nismo imali značajniji odliv radne snage prema drugim kompanijama ili inostranstvu, što smatramo potvrdom korektnog odnosa prema zaposlenima i stabilnosti poslovanja Društva.

Kada je riječ o izazovima sa kojima se suočava građevinski sektor, najveći problem predstavlja sve izraženiji nedostatak kvalifikovanih radnika na tržištu rada. Zbog toga smatramo da je neophodno intenzivnije povezivanje privrede sa obrazovnim institucijama, jačanje stručnog obrazovanja i stvaranje ambijenta koji će mlade ljude motivisati da svoju budućnost grade u građevinskoj struci.

Veliku pažnju posvećujemo i zaštiti na radu.

Mr. sc. DANIJEL RUŽIĆ:

Kvalitet predstavlja jedno od temeljnih opredjeljenja Tehnograda od samog osnivanja.

Tokom dugogodišnjeg poslovanja razvili smo vlastiti sistem upravljanja kvalitetom koji obuhvata sve ključne procese i to od ugovaranja poslova, projektovanja i nabave, preko proizvodnje betona i izvođenja radova, pa do završne kontrole i primopredaje objekata investitoru.

Sistem j e definisan kroz Poslovnik o kvalitetu, Politiku kvaliteta, procedure upravljanja dokumentacijom, nabavom i vrednovanjem dobavljača, kontrolom mjerne opreme, internim auditima, kontrolom neusklađenosti, upravljanjem proizvodnjom betona, održavanjem mehanizacije, skladištenjem materijala, te niz radnih uputa za laboratorijska ispitivanja i

kontrolu kvaliteta betona.

Posebnu pažnju posvećujemo kontroli kvaliteta vlastite proizvodnje betona, kroz definisane procedure uzorkovanja, laboratorijskih ispitivanja i praćenja karakteristika svježeg i očvrslog betona u skladu sa važećim normama.

Na svim projektima provodimo sistem internih kontrola, internih audita i ocjene kvaliteta realizovanih ugovora, pri čemu se svaka eventualna neusklađenost evidentira, analizira i otklanja kroz korektivne i preventivne mjere.

Takav pristup omogućava kontinuirano unapređenje procesa i smanjenje rizika tokom realizacije projekata.

Jednako važan segment sistema kvaliteta predstavlja vrednovanje dobavljača i kontrola ulaznih materijala, čime se osigurava da svi ugrađeni proizvodi i materijali zadovoljavaju propisane tehničke zahtjeve i očekivanja investitora.

Benefiti ovakvog sistema ogledaju se u pouzdanijoj realizaciji projekata, boljoj kontroli troškova, smanjenju mogućnosti grešaka, većem zadovoljstvu investitora i krajnjih korisnika, kao i stvaranju kulture odgovornosti i kontinuiranog unapređenja unutar kompanije.

Naša filozofija je jednostavna – kvalitet se ne kontroliše samo na kraju projekta, već se gradi kroz svaki pojedinačni proces, od prve ideje do konačne primopredaje objekta.

BH BUSINESS MAGAZINE:

U kojoj mjeri konstanta povećanja cijena građevinskog materijala utiče na uspješnu realizaciju projekata?

Mr. sc. DANIJEL RUŽIĆ:

U posljednjih pet godina cijene pojedinih materijala rasle su i preko 50 posto, dok su pojedini proizvodi u određenim periodima poskupjeli i više od 100 posto.

Takve promjene otežavaju planiranje projekata, posebno kod višegodišnjih ugovora, gdje nije predviđena adekvatna indeksacija cijena.

Konstante varijacije tržišta u pogledu inflacije i rasta cijena usluga, robe i uopšteno životnih uslova onemogućavaju ispravno kalkulisanje rada i planiranje, te je sa aspekta poslovanja, u svim granama privrede, izuzetno teško predvidjeti naredne korake.

Cijene materijala izuzetno utiču na kompletnu gradnju, ali isto tako na ukupnu cijenu nekog građevinskog proizvoda, u današnje vrijeme

Objekat u ulici 2. Oktobra

Stambeni objekat Slavinovići

Bit Centar Tuzla

Koraci nade Tuzla

SPO Stara željeznička stanica

NEPREDVIDIVOST POSLOVNOG OKRUŽENJA JE KRUCIJALNI PROBLEM

BH BUSINESS MAGAZINE:

Kakav je Vaš generalni stav o stanju građevinarstva i stanogradnje na području TK i BiH?

Mr. sc. DANIJEL RUŽIĆ:

Građevinski sektor posljednjih godina pokazuje otpornost uprkos brojnim izazovima. Potražnja za kvalitetnim stambenim prostorom i dalje postoji, posebno u urbanim sredinama.

Međutim, sektor se suočava sa rastom cijena materijala, nedostatkom radne snage, administrativnim barijerama i sporim procedurama izdavanja dozvola.

Ovdje bih posebno spomenuo komplikovane urbanističke procedure, predugo izdavanje saglasnosti i dozvola, te nedostatak planske stambene politike.

Najveći problem građevinskog sektora danas, su pored rasta cijena materijala i nedostatak radnika, sve veća nepredvidivost poslovnog okruženja.

Investitori i izvođači sve teže mogu planirati projekte jer se procedure izdavanja saglasnosti, dozvola i drugih akata često produžavaju izvan razumnih rokova. Vrijeme je danas postalo jednako važan resurs kao i novac.

Važan je segment i nedostatak radne snage, što je još jedan globalni problem i sve je veći problem koji opterećuje građevinarstvo.

Rješenja u vidu uvoza radne snage iz nekih drugih zemalja nisu još ni blizu na nivou koje se traži na tržištu i opet se pojavljuju problemi u vidu komplikovanih procedura ishodovanja radnih dozvola, neadekvatna zakonska rješenja iz te oblasti i druge okolnosti koje onemogućavaju obezbjeđenje potrebnog broja radnika na našem tržištu.

Građevinarstvo se na području TK, ali i BiH, svodi na teške uslove rada, konstantno obaranje cijena, kako kroz teške procedure u javnom sektoru, odnosno proces javnih nabavki, tako i u drugim projektima gdje se sve više pojavljuju teški proceduralni putevi koje izvođači sve teže mogu ispuniti.

Mi smo siromašna sredina, te sve teže pratimo trendove razvoja čak i zemalja u okruženju, a kamoli EU.

Razvoj građevinskog sektora se ogleda u pogledu ukupnog ulaganja u izgradnju i osnovni je pokretač razvoja kompletne privrede, jer sa ulaganjima u izgradnju se potiče razvoj i mnogih drugih djelatnosti, a nama sve više nedostaje infrastrukturnih projekata.

Naravno, nedostatak investicija je u direktnoj vezi sa stanjem u BiH, te sam mišljenja kako je jedino moguće rješenje naš put ka pristupanju EU i omogućavanju pokretanja svih investicija na nivou kompletne BiH.

Što se tiče same stanogradnje, tu se kroz sve ove godine unazad pokazalo, da cijene nekretnina konstantno rastu i da je sa stanovišta ulaganja, najbolja investicija ulaganje u stanogradnju.

To, naravno, ima svoje trenutne prednosti, ali nosi i određene rizike.

Naime, niko sa sigurnošću ne može dati odgovor na pitanje do kada će trajati taj trend potražnje stanova? Mi kao kompanija koja radi vlastite objekte za stanogradnju planiramo i u skorijoj budućnosti izgradnju stanova za tržište, ali smo svjesni da postoje određeni rizici, te svakako sa oprezom pristupamo svakom projektu.

Pored rizika o samoj prodaji, postoje i već navedeni proceduralni problemi, koji opterećuju svaki projekat posebno, što dodatno produžava period izgradnje, a samim tim i povećava i rizik cijelog poslovanja.

izuzetno utiču i cijene usluga i životnih uslova općenito.

Svjedocimo smo izuzetno

Betonska galanterija

nepredvidivih situacija na globalnom nivo, od pojave Korona virusa, te ratova u Ukrajini, Palestini i Iranu, koji su značajno uticale na cijeli svijet i na cijene svih usluga, materijala i roba.

U građevinarstvu cijene konstantno rastu iz godine u godinu i mi, koji se bavimo ovom strukom, smo primorani da se prilagođavamo tim uslovima, naravno, uz maksimalan

oprez i zaštitu svih sudonika u nekom projektu.

DRUŠTVENA ODGOVORNOST NA PIJADESTALU PRIOTITETA

BH BUSINESS MAGAZINE:

Kojim konkretnim pokazateljima možete potvrditi društvenu odgovornost Tehnograd-a?

UKC Tuzla - Interna klinika

Mr. sc. DANIJEL RUŽIĆ:

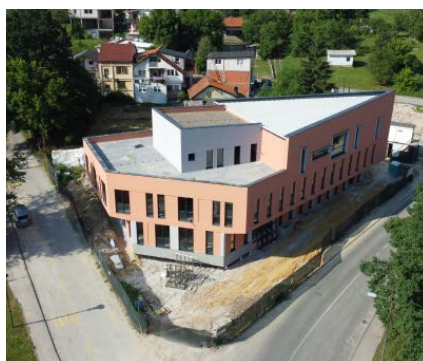
Tehnograd društvenu odgovornost ne posmatra kao marketinšku aktivnost, već kao trajnu obavezu prema zajednici u kojoj posluje i razvija svoje projekte.

Tokom dugogodišnjeg poslovanja kontinuirano podržavamo humanitarne, sportske, obrazovne, kulturne i društveno korisne projekte na području Tuzlanskog kantona i Bosne i Hercegovine.

Posebno smo ponosni na višedecenijsku podršku Atletskom klubu „Sloboda – Tehnograd“, jednom od najuspješnijih atletskih

Narodno pozorište Tuzla

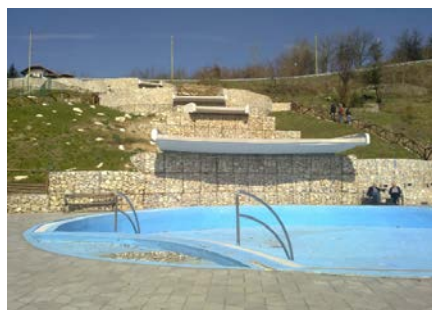

Nova Muzička Škola u Tuzli

kolektiva u Bosni i Hercegovini, kroz koju smo dali doprinos razvoju brojnih generacija sportista i promociji zdravih životnih vrijednosti.

Pored sporta, Tehnograd redovno učestvuje u humanitarnim aktivnostima i projektima organizacija kao što su Crveni križ Tuzlanskog kantona, Merhamet, Udruženje PIPOL i druga udruženja koja pružaju pomoć djeci, socijalno ugroženim kategorijama stanovništva i osobama kojima je potrebna podrška zajednice.

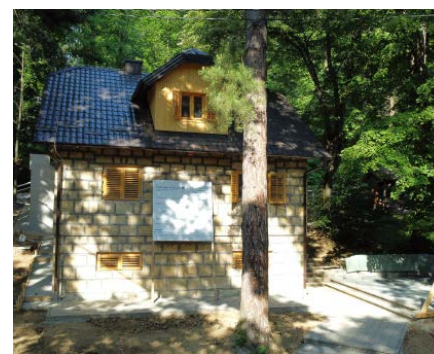
Aktivno sarađujemo sa obrazovnim institucijama kroz pružanje stručne prakse, podršku stručnom usavršavanju mladih kadrova i jačanje veza između

Zgrada Uprave

Stadion Tušanj - Sjeverna tribina

Kuća prirode Ilinčica Tuzla

obrazovnog sistema i privrede.

Vjerujemo da uspješna kompanija nije samo ona koja ostvaruje poslovne rezultate, nego i ona koja dio svog uspjeha vraća zajednici kroz konkretne projekte od javnog interesa.

Brojne zahvalnice i priznanja koja smo dobili od sportskih, humanitarnih i društvenih organizacija predstavljaju potvrdu da je takav pristup prepoznat i cijenjen u zajednici.

Kratki popis naših društveno odgovornih djelovanja su: generalni sponzor Atletskog kluba Sloboda-Tehnograd punih 45 godina, podrška mnogim sportskim klubovima na nivou grada Tuzla ali i šire, konstantna podrška humanitarnoj organizaciji „Merhamet“ MDD Tuzla, konstantna podrška Crvenom križu Tuzlanskog kantona, podrška kulturnim manifestacijama, podrška lokalnim zajednicama, stipendije i prakse za mlade, te saradnja sa Univerzitetom u Tuzli i JU Građevinsko-geodetskoj školi Tuzla.

BH BUSINESS MAGAZINE:

Koje strateške planske aktivnosti izdvajate kao posebne u narednom periodu poslovanja?

Mr. sc. DANIJEL RUŽIĆ:

Kvalificirao bi ih u nekoliko kategorija i to: investitorski projekti, od kojih je jedan od naših najvažnijih razvojnih projekata u narednom periodu stambeno-poslovni kompleks Novi Elir u Tuzli.

Radi se o savremenom urbanom naselju koje će objediniti kvalitetno stanovanje, poslovne sadržaje, uređene javne površine i savremene standarde energetske efikasnosti.

Projekat predstavlja nastavak dugogodišnjeg opredjeljenja Tehnograda da aktivno učestvuje u urbanom razvoju grada Tuzle.

Druga kategorija su izvođački projekti i to: Kampus UNTZ, projekti energetske efikasnosti na području TK, ali i BiH, te veći javni projekti.

Treću kategoriju na koju ćemo se fokusirati u narednom periodu čine: razvoj i digitalizacija, pri čemu poseban fokus stavljamo na digitalizaciju procesa upravljanja projektima, unapređenje sistema planiranja, praćenja troškova i kontrole kvaliteta, kao i na primjenu savremenih tehnologija koje povećavaju efikasnost poslovanja.

Ovu kategoriju čine i: energetska efikasnost,

održiva gradnja, jačanje vlastitih kapaciteta, sa akcentom na resurse i opremu, te kontinuiranu saradnju sa dugogodišnjim partnerima, što se prvenstveno odnosi na fabriku Lukavac Cement d.o.o., Xella BH d.o.o., te sa mnogim drugmi poslovnim saradnicima.

U narednom periodu Tehnograd će nastaviti razvoj kroz dva osnovna pravca.

Prvi je nastavak vlastitih investicionih projekata u oblasti stanogradnje, gdje posebno mjesto zauzima razvoj naselja Novi Elir u Tuzli.

Drugi pravac je jačanje pozicije kompanije na tržištu izvođenja složenih javnih i privatnih projekata, posebno u oblasti energetske efikasnosti, obrazovne infrastrukture i savremenih poslovnih objekata.

Paralelno s tim planiramo nastaviti ulaganja u ljudske resurse, građevinsku mehanizaciju, digitalizaciju procesa i razvoj

Novi Elir

vlastitih proizvodnih kapaciteta, kako bismo zadržali konkurentnost na sve zahtjevnijem tržištu.

KVALITET POVJERENJE I DOSLJEDNOST GRADE SE GODINAMA

BH BUSINESS MAGAZINE:

Gospodine Ružić, na čemu se zasniva Vaša poslovna filozofija kao prvog čovjeka menadžmenta Tehnograd-a?

Mr. sc. DANIJEL RUŽIĆ:

Smatram da uspjeh kompanije nije rezultat pojedinca nego

timskog rada.

Moja poslovna filozofija zasniva se na odgovornosti, transparentnosti, stručnosti i dugoročnom planiranju.

U građevinarstvu ne postoje prečice.

Kvalitet, povjerenje i dosljednost grade se godinama, a mogu se izgubiti u jednom trenutku. Upravo zato nastojimo da svaki naš trenutni projekat bude najbolja preporuka za naredni.

Kao građevinski inženjer i direktor kompanije, nastojim da spojim tehnički pristup, dugoročno planiranje i odgovorno upravljanje ljudskim i finansijskim resursima.

Smatram da su znanje, iskustvo i međusobno povjerenje najvažniji temelji svakog uspješnog projekta.

Građevinarstvo je djelatnost u kojoj se rezultati ne mogu sakriti. Svaki objekat koji izgradite ostaje iza vas desetljećima i predstavlja ogledalo vašeg rada.

Upravo zbog toga nastojimo da svaki projekat posmatramo dugoročno, vodeći računa ne samo o rokovima i finansijama, nego i o kvalitetu koji će ostati vidljiv generacijama koje dolaze.

Danijel Ružić (prvi s desna) na manifestaciji Izbor sportiste TK